

In gesprek over: **de psalmen**

De psalmen: 150 liederen van mensen aan God, sommige drieduizend jaar oud. Ze worden steeds opnieuw vertaald en overal gezongen.

Over de hele wereld worden mensen erdoor geraakt.

Op pag. 2 schrijft Aart Mak: 'Er mag van alles worden gezegd, geroepen, geschreeuwd zelfs. Er komen hooggestemde lofzangen en diepe klaagzangen in voor en het wordt allemaal niet rondgebred. Niets wordt opgedrongen. Je wordt uitgenodigd om mee te roepen, mee te zingen, mee te klagen en mee te loven, ook als je het op een andere manier wilt zeggen dan daar staat.' Met deze typering opent hij het themanummer over de psalmen.

Twee psalmen

Hieronder worden twee heel verschillende psalmen weergegeven. Leest u ze, ter introductie op dit gespreksmoment, samen door en bespreek met elkaar:

- welke psalm u het meest aanspreekt en waarom
- welke psalm op dit moment van uw leven het dichtst bij u staat.

Psalm 4

Antwoord mij als ik roep,
God die mij recht doet.
Geef mij ruimte als ik belaagd word,
wees genadig, hoor mijn gebed.
Machtigen, hoe lang nog maakt u mij
te schande,
is de schijn u lief, de leugen uw
leidraad?
De HEER schenkt zijn gunst aan wie
hem trouw is,
de HEER luistert als ik tot hem roep.
Beef voor hem en zondig niet,
bezin u in de nacht en zwijg.
Breng de juiste offers,
heb vertrouwen in de HEER.
Velen zeggen: 'Wie maakt ons
gelukkig?' –
HEER, laat het licht van uw gelaat over
ons schijnen.
In u vindt mijn hart meer vreugde
dan zij in hun koren en wijn.
In vrede leg ik mij neer
en meteen slaap ik in,
want u, HEER, laat mij wonen
in een vertrouwd en veilig huis.
(NBV)

Schrijft u, ter afsluiting van dit gespreksmoment, samen een psalm over de situatie in Nederland op dit moment. Verwerk hierin wat Aart Mak opmerkt over de psalmen.

Annemarie Roding, theoloog binnen de Protestantse Kerk en geestelijk verzorger bij Careyn

Voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad kunt u een mailtje sturen naar: kio@pkn.nl

Voor een abonnement op *Open Deur, oecumenisch maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken* kunt u contact opnemen met Boekencentrum uitgevers, tel. (079) 362 86 28, www.open-deur.nl

- Wat roept de psalm bij u op?
- Kunt u zich voorstellen dat er situaties in uw leven zijn of komen waarin u deze psalm zou bidden?

Psalmen voor nu

Op pagina 14 leest u over het project 'Psalmen voor nu': alle 150 psalmen worden in eigentijdse taal op muziek gezet: ballades, blues, soul, jazz of sober.

Luistert u eens met elkaar naar een zeer bekende psalm, in de uitvoering van 'Psalmen voor nu' op www.youtube.com. Bijvoorbeeld psalm 23 of psalm 84. U vindt ze door te zoeken naar 'psalm 23 (of 84) psalmen voor nu'.

- Wat valt u op bij het luisteren?

Tot slot

Psalmen zijn 'geloofsgedichten: vol ongeduld om al het onrecht en vol hoop op koningschap Gods. Precies dat waar je als gelovige steeds in heen en weer geslingerd wordt.' (Aart Mak, pagina 2)

Psalm 39

Ik had mij voorgehouden: Ik moet mij beheersen en mijn tong voor zonde behoeden, mijn mond met een muilband bedwingen te midden van mensen zonder God of gebod. En ik zei dan ook niets, geen woord, ik zweeg en vond geen verlichting, ik voelde steeds heviger pijn. Het brandde in mijn binnenste, bij mijn zuchten laaide een vuur op en mijn tong begon te spreken:
'Geef mij weet van mijn einde, HEER, van de maat van mijn levensdagen, laat mij weten hoe vergankelijk ik ben. U maakte mijn dagen een handbreed lang, mijn levensduur is niets in uw ogen, niet meer dan lucht is het bestaan van een mens, niet meer dan een schaduw zijn levenspad, niet meer dan lucht wat hij rusteloos najaagt, hij vergaart en weet niet wie het toevalt.'

Wat heb ik dan te verwachten, Heer? Mijn hoop is alleen op u gevestigd. Bevrijd mij van al mijn zonden, bespaar mij de hoon van dwazen.

Ik zei niets, opende mijn mond niet, want u was het die mij dit alles aandeed. Houd op mij nog langer te kwellen, ik bezwijk onder de slagen van uw hand. U kastijdt de mens als straf voor zijn zonde, als een mot vreet u weg wat hij begeert, niet meer dan lucht is een mens.

Hoor mijn gebed, HEER, luister naar mijn hulpgeroep, wees niet doof voor mijn verdriet, want een vreemdeling ben ik, bij u te gast zoals ook mijn voorouders waren.

Wend uw straffende blik van mij af, dan beleef ik nog vreugde voordat ik heenga en niet meer ben.
(NBV)

De psalmen door en voor het leven

In het artikel op pagina 10 en 11 vertellen twee vrouwen wat de psalmen voor hen betekenen. Een aantal betekenissen vindt u hieronder opgesomd.

De psalmen zijn voor mij:

- dagelijks brood
 - van steeds grotere betekenis in de loop der jaren
 - een geschenk
 - een benadrukking van het ritme van het jaar
 - een verwoording van menselijke gevoelens
 - een manier om mijn boosheid en frustratie bij God neer te leggen
 - krachtige, geïnspireerde teksten
 - liederen waar ik van jongs af mee vertrouwd ben
- Met welke betekenissen kunt u instemmen? Waarom?
 - Welke rol spelen de psalmen op dit moment in uw leven?
 - Kent u een psalm die voor u een bijzondere betekenis heeft?

Haat en woede in de Psalmen

Marnix van der Sijs schrijft op pagina 12 en 13 over de heftige emoties die in de psalmen ook een plek hebben. Psalm 58 is daarvan een voorbeeld.

- hoe gaat u om met psalmen waarin woede en wraak een rol spelen?
- leest u met elkaar Psalm 58 eens door:

Psalm 58

Voor de koorleider. Op de wijs van Verdelg niet. Van David, een stil gebed.

Machtigen, spreekt u werkelijk recht,
beoordeelt u de mensen eerlijk?

In uw hart bedrijft u al onrecht, en overal op aarde
geeft u vrij spel aan het geweld van uw handen.

Van de moederschoot af zijn ze van God vervreemd,
van hun geboorte af dwalen die leugenaars.

Giftig zijn ze als een bijtende adder,

doof als een slang die zijn oren sluit,

die niet luistert naar de stem van zijn bezweerders,

hoe bedreven zij hun spreuken ook zeggen.

God, sla hun de tanden uit de mond,

verbrijzel de kaken van die leeuwen, HEER –

dat ze verdwijnen als water dat wegvloeit,

als pijlen die op de boog al breken,

als een slak die kruipend oplost in slijm,

als een misgeboorte die nooit de zon ziet,

als een doorntak die in storm verwaait,

nog voor hij de pot kan verhitten.

Verheugd is de rechtvaardige als hij vergelding ziet,

in het bloed van de wettelozen wast hij zijn voeten.

Dan zegt men: 'De rechtvaardige wordt beloond,

er is een God die recht doet op aarde. (NBV)